

ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

[ΤΑΚΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ]

Αριθμός απόφασης: 3206/2010

ΤΟ ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΕΙΟ ΑΘΗΝΩΝ

Συγκροτήθηκε από την Ειρηνοδίκη, Χαβλοπούλου Βιολέττα, την οποία όρισε η Πρόεδρος του Τριμελούς Συμβουλίου Διοίκησης του Ειρηνοδικείου Αθηνών και την Γραμματέα Χρυσούλα Κονιαρέλλη .

Συνεδρίασε δημόσια στο ακροατήριό του στις 12 Απριλίου 2010, για να δικάσει την υπόθεση μεταξύ:

Του ενάγοντος : , κατοίκου Αγίας Παρασκευής Αττικής, ο οποίος παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου δικηγόρου του Στέφανου Βαζάκα.

Της εναγομένης : Ανωνύμου Τραπεζικής Εταιρείας με την επωνυμία «ΕΘΝΙΚΗ ΤΡΑΠΕΖΑ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ ΑΕ», που εδρεύει στην Αθήνα, οδός Αιόλου αρ. 86 και εκπροσωπείται νόμιμα, η οποία παραστάθηκε δια του πληρεξουσίου της δικηγόρου Κων/νου Θάνου.

Ο ενάγων με την από 11-7-2008 αγωγή του, για χρηματική απαίτηση, η οποία απευθύνεται στο Δικαστήριο αυτό και στρέφεται κατά της εναγομένης, που νόμιμα κατατέθηκε και γράφτηκε στο σχετικό βιβλίο με αύξοντα αριθμό 6998/11-7-2008, ζητεί όσα αναφέρονται σ' αυτή.

Αρχική δικάσιμος για την συζήτηση της υπόθεσης ορίστηκε η 6-4-2009 και κατόπιν αναβολής αυτή που αναφέρεται στην αρχή της παρούσας, κατά την οποία αυτή εκφωνήθηκε νόμιμα με την σειρά του πινακίου και συζητήθηκε.

Το Δικαστήριο άκουσε τους πληρεξουσίου δικηγόρους των διαδίκων, οι οποίοι ανέπτυξαν προφορικά τους ισχυρισμούς τους και αναφέρθηκαν στις έγγραφες προ-

τάσεις που κατέθεσαν.

**ΜΕΛΕΤΗΣΕ ΤΗΝ ΔΙΚΟΓΡΑΦΙΑ
ΣΚΕΦΤΗΚΕ ΚΑΤΑ ΤΟΝ ΝΟΜΟ**

Για τον έλεγχο του κύρους των γενικών όρων συναλλαγών (Γ.Ο.Σ.) στις συμβάσεις που συνάπτονται μεταξύ καταναλωτών και προμηθευτών και κυρίως της καταχρηστικότητας αυτών, ισχύουν οι διατάξεις του άρθρου 2 του Ν. 2251/1994 "Προστασία των καταναλωτών" που ενσωμάτωσαν την Οδηγία 93/131 ΕΟΚ της 5.4.1993 του Ευρωπαϊκού Συμβουλίου. Κατά το άρθρο 2 παρ. 6 του Ν. 2251/1994, όπως αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 24β του Ν. 2741/1999 "γενικοί όροι των συναλλαγών που έχουν ως αποτέλεσμα τη διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, σε βάρος του καταναλωτή, απαγορεύονται και είναι άκυροι. Ο καταχρηστικός χαρακτήρας γενικού όρου ενσωματωμένου στη σύμβαση κρίνεται αφού ληφθούν υπόψη η φύση των αγαθών ή υπηρεσιών που αφορά η σύμβαση, το σύνολο των ειδικών συνθηκών κατά τη σύναψή της και όλες οι υπόλοιπες ρήτρες της σύμβασης από την οποία αυτή εξαρτάται". Κατά δε την παρ. 7 του ίδιου πιο πάνω άρθρου, όπως και αυτή αντικαταστάθηκε με το άρθρο 10 παρ. 24 γ του Ν. 2741/1999, σε κάθε περίπτωση καταχρηστικοί, κατά την ενδεικτική απαρίθμηση αυτής είναι οι γενικοί όροι των συναλλαγών που μεταξύ άλλων: α) β) ια) χωρίς σπουδαίο λόγο αφήνουν το τίμημα αόριστο και δεν επιτρέπουν τον προσδιορισμό του με κριτήρια ειδικά καθορισμένα στη σύμβαση και εύλογα για τον καταναλωτή. Κατά την έννοια των παραπάνω διατάξεων, που αποτελούν εξειδίκευση του γενικού κανόνα του άρθρου 281 ΑΚ, με τα αναφερόμενα σ' αυτές κριτήρια, για την κρίση της ακυρότητας ή μη ως καταχρηστικών των όρων αυτών λαμβάνεται υπόψη κατά κύριο λόγο το συμφέρον του καταναλωτή, με συνεκτίμηση όμως της φύσης των αγαθών ή υπηρεσιών που αφορά η σχετική σύμβαση, καθώς και του σκοπού της, πάντοτε δε στα πλαίσια της επίτευξης ισορροπίας των δικαιωμάτων και των υποχρεώσεων των συμβαλλομένων. Ας σημειωθεί ότι μετά την αντικατάσταση της παρ. 6 του άρθρου 2 Ν. 2251/1994 με το άρθρο 10 παρ. 24β του Ν 2741/1999, αρκεί να επέρχεται απλή και όχι "υπέρμετρη" διατάραξη της ισορροπίας των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων από τη ρύθμιση του γενικού όρου (Εφ.Αθ. 6291/2000 ΔΕΕ 11(2000).1122). Καταχρηστικός και συνεπώς άκυρος είναι κάθε ΓΟΣ, ο οποίος χωρίς επαρκή και εύλογη αιτιολογία αποκλίνει από ουσιώδεις και βασικές αξιολογήσεις του ενδοτικού δικαίου, δηλαδή από τις τυπικές και συναλλακτικά δικαιολογημένες προσδοκίες

Τακτική Διαδικασία

του πελάτη. Περαιτέρω, οι συμβάσεις στεγαστικών δανείων είναι διαρκείς συμβάσεις με συγκεκριμένη ημερομηνία λήξεως. Η πρόωγη εξόφληση είναι δικαίωμα του δανειολήπτη το οποίο αυτός ασκεί, προκειμένου να αποδεσμευτεί από τη διαρκή του σχέση. Το κυμαινόμενο επιτόκιο προκαλεί διακυμάνσεις στην επιτοκιακή απόδοση του χορηγηθέντος ποσού του δανείου, που η πρόωγη εξόφληση δεν αλλοιώνει. Το χορηγηθέν ποσό, με το κυμαινόμενο επιτόκιο έχει την ίδια απόδοση είτε, αν το διατηρήσει ο δανειολήπτης και δεν το προεξοφλήσει πρόωρα, είτε το αναλάβει άλλος δανειολήπτης. Περαιτέρω το δικαίο των Γ.Ο.Σ. καταναλωτή που διαπνέεται από την αρχή της διαφάνειας (άρθρο 2 παρ. 1 έως 3 και άρθρο 5 του Ν. 2251/1994 αλλά και του άρθρου 2 παρ. 6 και 7 περ. ε, ζ, η, ι και ια του ίδιου νόμου) έχει δύο εκφάνσεις. Τη σαφήνεια και το κατανοητό των όρων. Η σαφήνεια αφορά τις νομικές συνέπειες μιας ρήτρας στα δικαιώματα δηλαδή και στις υποχρεώσεις του καταναλωτή. Με το πρίσμα αυτό αδιαφανείς ρήτρες οδηγούν, ακριβώς λόγω της αδιαφάνειάς τους, στη διατάραξη της συμβατικής ισορροπίας, κατά το άρθρο 2 παρ. 6, 7 του Ν. 2251/1994. Συνεπώς πρέπει ο καταναλωτής να αντιληφθεί με πλήρη σαφήνεια την υποχρέωση που αναλαμβάνει ως προς την επιβάρυνση της πρόωρης εξόφλησης (ΑΠ 430/2005 ΔΕΕ 2005/460, Δνη 2005/802, ΕφΑΘ 5253/2003). Η διαφάνεια και σαφήνεια πρέπει να υπάρχει τόσο ως προς την αιτία της παροχής, όσο και ως προς το περιεχόμενό της. Η διαφάνεια αφορά στη σαφή και κατανοητή διατύπωση, στην αρχή του ορισμένου ή οριστού περιεχομένου και στην αρχή της προβλεψιμότητας της ύπαρξης των όρων. Με αυτή την έννοια πρέπει να προκύπτει από τον Γ.Ο.Σ. ο λόγος της υποχρέωσης του δανειολήπτη, το τελικό ύψος της επιβάρυνσής του αλλά και τα κριτήρια από τα οποία προκύπτει και υπολογίζεται η επιβάρυνση αυτή. Στην αιτία της επιβάρυνσης ανήκει κατά κύριο λόγο και η αποσαφήνιση αν το ποσό αφορά αποκατάσταση ζημίας ή αν αφορά α-ντίτιμο - ανταμοιβή για παροχή της τράπεζας.

Με την κρινόμενη αγωγή ο ενάγων ισχυρίζεται ότι με συμβάσεις στεγαστικών δανείων που καταρτίστηκαν μεταξύ αυτού και της εναγομένης τράπεζας, η τελευταία του χορήγησε τα στεγαστικά δάνεια που αναφέρονται στην αγωγή, με κυμαινόμενο επιτόκιο, και η εξόφληση αυτών συμφωνήθηκε να γίνει σε συνεχείς μηνιαίες δόσεις κατά τα ειδικότερα σε αυτή αναφερόμενα. Ότι κατά την κατάρτιση των συμβάσεων αυτών η εναγομένη αξίωσε και έλαβε από αυτόν διάφορα ποσά. Όπως αυτά προσδιορίζονται στο δικόγρα-

φο, ως «διαχειριστικά έξοδα» και «προμήθεια φακέλου», τα οποία κατέβαλε επειδή διαφορετικά η εναγομένη δεν θα του χορηγούσε τα δάνεια που είχε ανάγκη για την αγορά στέγης. Ότι μεταξύ των προδιατυπωμένων από την εναγόμενη στο σύνολό τους όρων των τριών δανειακών συμβάσεων, που δεν αποτέλεσαν αντικείμενο διαπραγμάτευσης μεταξύ τους, περιλαμβάνονται και του άρθρου 16 για κάθε σύμβαση, βάσει του οποίου υποχρεώθηκε ο ενάγων να καταβάλει στην εναγόμενη συνολικά και για τα τρία δάνεια το ποσό των 594,45 ευρώ, λόγω πρόωρης εξόφλησής τους, όπως ειδικότερα αναφέρονται στην αγωγή οι καταβολές, χωρίς να υφίσταται προς τούτο νόμιμη αιτία, αφού η εναγομένη ούτε επικαλείται, ούτε αποδεικνύει πως προκύπτει η επιβάρυνση αυτή, αν αφορά αποκατάσταση ζημιάς και σε τι συνίσταται αυτή. Ότι η είσπραξη εκ μέρους της εναγομένης των ποσών αυτών από τον ενάγοντα, είναι παράνομη κατά το άρθρο 1 της 1969/8-8-1991 ΠΔ/ΤΕ και ότι οι αντίστοιχοι όροι είναι καταχρηστικοί γιατί παραβιάζουν τις αρχές της καλής πίστης και τη διάταξη του άρθρου 2 παρ. 6 και 7 του ν. 2251/1994, αφού η αντίστοιχη πρόβλεψη έχει γίνει εκ των προτέρων, δεν αποτελούσε αντικείμενο διαπραγμάτευσης και ίσχυε για απροσδιόριστο αριθμό καταναλωτών που συνήπταν συμβάσεις στεγαστικού δανείου με την εναγομένη, παραβιάζει δε την αρχή της διαφάνειας και διαταράσσει την ισορροπία των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων, σε βάρος του καταναλωτή. Ζητεί δε με βάση τα ανωτέρω να υποχρεωθεί η εναγομένη να του καταβάλει, το συνολικό ποσό των 1.712,86 ευρώ, όπως αυτό εξειδικεύεται στην αγωγή, το οποίο κατέβαλε ως διαχειριστικά έξοδα, προμήθειες, έξοδα φακέλου και ποινή προεξόφλησης, αχρεωστήτως και χωρίς νόμιμη αιτία, κατά τις διατάξεις του αδικαιολόγητου πλουτισμού, εφόσον οι σχετικές συμφωνίες περί καταβολής τους είναι κατά τα ανωτέρω άκυρες, να επιδικασθεί σε αυτόν το χρηματικό ποσό των 1.000 ευρώ ως χρηματική του ικανοποίηση, ισχυριζόμενος ότι υπέστη ηθική βλάβη λόγω προσβολής της προσωπικότητάς του από τις προαναφερθείσες ενέργειες της εναγομένης και συνολικά το ποσό των 2.712,86 ευρώ, νομιμοτόκως από την επίδοση της αγωγής, κηρυχθεί η παρούσα προσωρινά εκτελεστή και να καταδικαστεί αυτή στην δικαστική του δαπάνη.

Η αγωγή αυτή, η οποία είναι επαρκώς ορισμένη παρά τις περι του αντιθέτου αιτιάσεις της εναγομένης, περιέχουσα όλα τα απαραίτητα για την θεμελίωσή της στοιχεία, αρμόδια και παραδεκτά φέρεται προς συζήτηση στο δικαστήριο αυτό (άρθρα 9, 10, 14 παρ.1^α, 25 παρ.2 ΚΠολΔ), το οποίο δικάζει κατά την τακτική διαδικασία και είναι νόμιμη στηριζόμενη στις διατάξεις των άρθρων 2 παρ. 6 και 7 του Ν.2251/1994, 174, 180, 281, 904, 345, 346 ΑΚ, άρθρο 1 της ΠΔ/ΤΕ 1969/1991, 907, 908 και 176 ΚπολΔ. Το αίτημα της καταβολής

Τακτική Διαδικασία

χρηματικής ικανοποίησης για ηθική βλάβη λόγω προσβολής της προσωπικότητάς του ενάγοντα πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμο, εφόσον τα επικαλούμενα πραγματικά περιστατικά, που αφορούν μάλιστα και το σύνολο των καταναλωτών της εναγομένης, δεν συνιστούν προσβολή κάποιου αγαθού της σωματικής ψυχικής, πνευματικής ή κοινωνικής ατομικότητάς τους. Πρέπει, επομένως, κατά το μέρος που κρίθηκε νόμιμη να ερευνηθεί περαιτέρω κατ' ουσίαν, δεδομένου ότι έχει καταβληθεί το απαιτούμενο τέλος δικαστικού ενσήμου με τα ανάλογα ποσοστά υπέρ του ΤΝ, ΤΑΧΔΙΚ και του ΤΠΔΜ (βλ. προσκομιζ. υπ' αριθμ. 010369 και 161449 σειρά Α' αγωγήσημα).

Η εναγομένη αμυνόμενη εκτός από την άρνηση της αγωγής, ισχυρίζεται μεταξύ των άλλων ότι οι αξιώσεις του ενάγοντα, έχουν ήδη υποπέσει στην πενταετή παραγραφή του άρθρου 250 αρ. 1 ΑΚ. Ωστόσο η προβαλλόμενη ένσταση, πρέπει να απορριφθεί ως μη νόμιμη δεδομένου ότι όπως προκύπτει με σαφήνεια από τη διάταξη του άρθρου 250 παρ. 1 ΑΚ, σε πενταετή παραγραφή υπόκεινται οι αξιώσεις των εμπόρων και όχι κατά εμπόρων, και από αυτές όχι όλες αλλά εκείνες μόνο που έχουν ως περιεχόμενο την καταβολή τιμήματος για χορηγηθέντα εμπορεύματα ή την καταβολή ανταλλάγματος για την εκτέλεση εργασιών και την επιμέλεια αλλοτριών υποθέσεων, συμπεριλαμβανομένων και των δαπανών (ΕφΑθ 1646/2003 ΕλΔνη 2004. 1091).

Από την ένορκη κατάθεση της μάρτυρος του ενάγοντος, τα επικαλούμενα και νομίμως προσκομιζόμενα έγγραφα και γενικά από όλη τη διαδικασία αποδεικνύονται τα ακόλουθα : Τον Απρίλιο του έτους 2000 ο ενάγων σύνηψε με την εναγομένη τις με αριθμό 5.620, 5.621 και 5.622/17-4-2000 συμβάσεις τοκοχρεωλυτικού δανείου, με τις οποίες η τελευταία του χορήγησε τρία τοκοχρεωλυτικά δάνεια ύψους 35.568,60 ευρώ (ή 12.120.000 δρχ.), 19.615,55 ευρώ (ή 6.684.000 δρχ.) και 17.596,48 ευρώ (ή 5.996.000 δρχ) αντίστοιχα, για την αγορά πρώτης κατοικίας. Η εξόφληση κάθε δανείου συμφωνήθηκε να γίνει σε 180 συνεχείς μηνιαίες τοκοχρεωλυτικές δόσεις, αρχής γενομένης από 20-6-2000, το δε επιτόκιο συμφωνήθηκε για το πρώτο δάνειο σταθερό προς 9,40% για τις πρώτες δώδεκα τοκοχρεωλυτικές δόσεις και κυμαινόμενο για τις υπόλοιπες μέχρι την λήξη του συμβατικού χρόνου εξυπηρέτησης της σύμβασης, για το δεύτερο και τρίτο δάνειο σταθερό προς 7,9% ετησίως για τις πρώτες 36 τοκοχρεωλυτικές δόσεις και μεταβλητό για τις υπόλοιπες μέχρι την λήξη του συμβατικού χρόνου. Ως προϋπόθεση για τη χορήγηση κάθε δανείου η εναγομένη αξίωσε

και έλαβε από αυτόν την 15-3-2000 το ποσό των 60,45 ευρώ (ή 20.600 δρχ.), ως έξοδα κα-
τάθεσης δύο αιτημάτων δανειοδότησης για τους φακέλους 212/2000 και 213/2000 (αναλυό-
μενο σε 10.000 δρχ. X 2 X 3% ΕΦΤΕ, σχετ. το με ίδια ημερομηνία γραμμάτιο εισπραξης της
εναγομένης), στις 17-3-2000 το συνολικό ποσό των 604,55 ευρώ (ή 206.000 δρχ), ως έξοδα
εξέτασης των δύο παραπάνω αιτημάτων (αναλυόμενο σε 100.000 δρχ. X 2 X 3% ΕΦΤΕ,
σχετ. τα με ίδια ημερομηνία γραμμάτια εισπραξης της εναγομένης), ενώ στις 19-4-2000 το
πάγιο ποσό των 146,74 ευρώ πλέον ΕΦΤΕ (50.000 δρχ. + 3%, σχετ. τα με ίδια ημερομηνία
γραμμάτια εισπραξης της εναγομένης) για κάθε δάνειο και συνολικά 453,41 ευρώ, ως προ-
μήθεια φακέλου. Τα εν λόγω ποσά δεν τελούσαν σε αντιστοιχία με αποδεδειγμένη δαπάνη
στην οποία πράγματι υποβλήθηκε η εναγομένη εξαιτίας των συγκεκριμένων συμβάσεων.
Την κατάρτιση των επίδικων συμβάσεων, τα συμφωνηθέντα κατά περίπτωση επιτόκια, κα-
θώς και τις καταβολές από τον ενάγοντα δανειολήπτη των ανωτέρω ποσών, τα οποία χαρα-
κτηρίζονται και από την ίδια ως «έξοδα για τον έλεγχο του αιτήματος του στεγαστικού δα-
νείου», «έξοδα της τεχνικής εκτίμησης» ή «έξοδα για τον έλεγχο της πιστοληπτικής ικανότη-
τας και τον νομικό – τεχνικό έλεγχο», δεν αρνείται ειδικά η εναγομένη, επομένως τα συνο-
μολογεί (άρθρο 261 ΚΠολΔ). Περαιτέρω αποδείχθηκε ότι η εναγομένη επέβαλε στον δανει-
ολήπτη ενάγοντα την υποχρέωση καταβολής πέραν του συμφωνηθέντος επιτοκίου των χο-
ρηγούμενων δανείων και επιβάρυνση με κάποιον από τους ανωτέρω χαρακτηρισμούς, η ο-
ποία δεν προέκυψε ότι ήταν αντίστοιχη δαπανών και εξόδων, στα οποία πράγματι προέβη η
εναγομένη προς κατάρτιση των επίδικων συμβάσεων. Συγκεκριμένα στο άρθρο έξι (6) των
επίδικων συμβάσεων ορίζεται ότι «ο οφειλέτης βαρύνεται και επιρρίπτονται σε αυτόν όλα
γενικά τα έξοδα, που συνδέονται με την παρούσα σύμβαση και αν αυτή δεν πραγματοποιη-
θεί για οποιονδήποτε λόγο, δηλαδή ενδεικτικά τα έξοδα εκτίμησης της αξίας του ακινήτου,
του ελέγχου των τίτλων ιδιοκτησίας, των συμβάσεων του δανείου, των αντιγράφων, της εγ-
γραφής και εξάλειψης υποθήκης ...». Η πρόσθετη αυτή επιβάρυνση συνιστά απαγορευμένη
από το νόμο (άρθρο 1 της ΠΔ/ΤΕ 1969/1991) προμήθεια της εναγομένης στην χορήγηση
των στεγαστικών δανείων, εφόσον φέρει όλα τα χαρακτηριστικά της προμήθειας, δηλαδή
συνίσταται σε προκαθορισμένο ποσοστό επί του ποσού του δανείου, προκαταβάλλεται εφά-
παξ από τους δανειολήπτες κατά την σύναψη των συμβάσεων και μάλιστα πριν από την χο-
ρήγηση του ποσού του δανείου και είναι ανεξάρτητη από το συμφωνηθέν επιτόκιο και τα
υπόλοιπα έξοδα για την χορήγηση του δανείου. Ο ισχυρισμός δε της εναγομένης ότι δεν α-
ποτελεί προμήθεια αλλά αμοιβή των νομικών και τεχνικών συμβούλων της για τη μελέτη
του φακέλου του δανείου, στους οποίους και αποδίδει τα ποσά αυτά, είναι αβάσιμος και ως

Τακτική Διαδικασία

έτοιμος πρέπει να απορριφθεί, δεδομένου ότι αυτή δεν επικαλείται και δεν προσκομίζει τα παραστατικά απόδοσης των ποσών στους δικαιούχους π.χ. δικηγόρους, μηχανικούς κ.λ.π. οι οποίοι και εκδίδουν τα αντίστοιχα στοιχεία, ούτως ώστε και ο ενάγων θα μπορούσε εύκολα να πληροφορηθεί για το ύψος τους από τον φάκελο δανειοδότησής του. Κατόπιν τούτου η επί του άρθρου 1316 ΑΚ στηριζόμενη ένσταση της εναγομένης, περί του νομίμου της επίδικης χρέωσης σε βάρος του ενάγοντα, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, εφόσον στην εν λόγω διάταξη του ΑΚ, η οποία αναφέρεται στα έξοδα εγγραφής υποθήκης και προσημείωσης, τα οποία άνευ ετέρου βαρύνουν τον ενάγοντα (ο οποίος και τα κατέβαλε), δεν δύναται να ενταχθεί ο φερόμενος υπό της εναγομένης νομικός και τεχνικός έλεγχος. Εξάλλου η επιβολή αυτής της επιβάρυνσης στους δανειολήπτες (όπως αόριστα διατυπώνεται στο άρθρο 6 των επίδικων συμβάσεων) συνιστά γενικό όρο συναλλαγών που δεν εξειδικεύεται κατά το περιεχόμενό της στους έντυπους γενικούς όρους συναλλαγών των επίδικων συμβάσεων, ισχύει για απροσδιόριστο αριθμό καταναλωτών και δεν αποτελεί αντικείμενο διαπραγματεύσεως. Συνεπώς η εγκυρότητά της ελέγχεται με βάση τις διατάξεις του άρθρου 2 του ν. 2251/1994, της 174 ΑΚ και της ΠΔ/ΤΕ 1969/1991. Με βάση λοιπόν τις διατάξεις αυτές, η επιβολή της παραπάνω επιβάρυνσης είναι παράνομη και καταχρηστική, διότι παραβιάζει την αρχή της διαφάνειας και διαταράσσει την ισορροπία των δικαιωμάτων και υποχρεώσεων των συμβαλλομένων σε βάρος του καταναλωτή. Ειδικότερα προκαλείται σύγχυση στον καταναλωτή για τις συμβατικές του υποχρεώσεις και μάλιστα για τις οικονομικές υποχρεώσεις που αναλαμβάνει με τη σύναψη του στεγαστικού δανείου και επομένως δημιουργείται αδιαφάνεια, μη συγκρισιμότητα με αντίστοιχες παροχές άλλων τραπεζών και μη ομαλή λειτουργία του ανταγωνισμού σε βάρος των καταναλωτών.

Εξάλλου σύμφωνα με το άρθρο 16 των επίδικων δανειακών συμβάσεων «ο οφειλέτης δικαιούται να εξοφλήσει πρόωρα ολοσχερώς το δάνειο.....στις περιπτώσεις αυτές : α) εάν η προεξόφληση μερική ή ολική γίνεται στο πρώτο ήμισυ της περιόδου σταθερού επιτοκίου τότε υποχρεούται ο οφειλέτης να καταβάλλει στην δανείστρια για αποζημίωση της και ποσό ίσο με τον τόκο έξι (6) μηνών επί του εξοφλούμενου κεφαλαίου, β) εάν η προεξόφληση μερική ή ολική γίνεται στο δεύτερο ήμισυ της περιόδου σταθερού επιτοκίου, τότε υποχρεούται ο οφειλέτης να καταβάλλει στην δανείστρια για αποζημίωσή της και ποσό ίσο με τον τόκο τριών (3) μηνών επί του εξοφλούμενου κεφαλαίου και γ) εάν η προεξόφληση γίνεται μετά

την λήξη της περιόδου σταθερού επιτοκίου, τότε υποχρεούται ο οφειλέτης να καταβάλλει στην δανείστρια για αποζημίωση της και ποσό ίσο με 2,5% επί του εξοφλούμενου κεφαλαίου, διαφορετικά σε όλες τις παραπάνω περιπτώσεις, η δανείστρια δικαιούται να αποκρούσει την προσφορά». Τον Αύγουστο του έτους 2004, μετά δηλ. την πάροδο της περιόδου σταθερού επιτοκίου και για τα τρία δάνεια, ο ενάγων προχώρησε σε ολοσχερή εξόφληση των αλειφθέντων δανείων με αναχρηματοδότηση από άλλο πιστωτικό ίδρυμα. Η εναγομένη επικαλούμενη το ανωτέρω άρθρο των δανειακών συμβάσεων ζήτησε και έλαβε από τον ενάγοντα, για την πρώτη σύμβαση το ποσό των 289,39 ευρώ, για την δεύτερη εκείνο των 160,81 ευρώ και για την τρίτη εκείνο των 144,25 ευρώ και συνολικά 594,45 ευρώ, υπολογίζοντας την καταβληθείσα «αποζημίωση» με ποσοστό 1% και όχι 2,5% επί του εξοφλούμενου κατά περίπτωση κεφαλαίου (σχετ. τα με ημερομηνία 11-8-2004 γραμμάτια είσπραξης της εναγομένης για τα αντίστοιχα ποσά). Στην προκειμένη περίπτωση με τον προαναφερθέντα, προδι-ατυπωμένο από την εναγομένη και μη αποτελέσαντα αντικείμενο διαπραγμάτευσης γενικό όρο των επίδικων δανειακών συμβάσεων, η εναγομένη επέβαλε ουσιαστικά μονομερώς και καταχρηστικά στην ενάγουσα την καταβολή της συγκεκριμένης «αποζημίωσης» αφού δεν εξειδικεύεται σ' αυτόν ποια είναι, σε τι συνίσταται και πως προκύπτει η εν λόγω επιβάρυνση που ορίστηκε σε βάρος του, η οποία είτε θεωρείται αποζημίωση είτε ανεξάρτητη παροχή έπρεπε να είναι σαφής κατά τη διάταξη του άρθρ.2 παρ.6 και 7 εδ ια του ν.2251/1994, αφού σύμφωνα με αυτήν το τίμημα πρέπει να είναι για τον καταναλωτή σαφώς προσδιορισμένο. Στην αιτία της επιβάρυνσης ανήκει κατά κύριο λόγο και η αποσαφήνιση αν το ποσό αφορά αποκατάσταση ζημιάς ή αντίτιμο για παροχή της εναγομένης τράπεζας, στον κρινόμενο δε ως άνω Γ.Ο.Σ., η αιτία της επιβάρυνσης και ο λόγος αυτής, δεν είναι διαφανείς για τον ενάγοντα, επειδή λόγω ακριβώς και της ύπαρξης κυμαινόμενου επιτοκίου στις επίδικες δανειακές συμβάσεις, ακόμα και αν είναι σαφής η επιβάρυνση 2,5% και τελικά 1.00%, ο απλός αριθμητικός υπολογισμός δεν είναι δυνατός, παρά μόνο αργότερα όταν προκύψει η προπληρωμή μερική ή ολική. Και στις τρεις περιπτώσεις των δανείων πρόκειται για τίμημα αόριστο το οποίο θα έπρεπε να συγκεκριμενοποιηθεί αργότερα κατά την πρόωρη εξόφληση με υπολογισμό συγκεκριμένων συντελεστών, που όμως κατά τη σύναψη του κάθε δανείου ήταν άγνωστοι και απρόβλεπτοι, δηλαδή το κόστος με το οποίο καλείται να επιβαρυνθεί η ενάγουσα παραμένει χωρίς σπουδαίο λόγο αόριστο, ενόψει του ότι το κριτήριο του καθορισμού του δεν προσδιορίζεται στις συμβάσεις, όπως προεκτέθηκε, κατά τρόπο εύλογο για αυτήν. Στο σημείο αυτό πρέπει επίσης να τονιστεί ότι με την πρόωρη εξόφληση του δανείου η εναγομένη (τράπεζα) δύναται ευχερώς να επαναχορηγήσει το πρόωρα επιστραφέν ποσό στην

Τακτική Διαδικασία

αγορά με οποιαδήποτε μορφή πίστης, δηλαδή καταναλωτική, στεγαστική πίστη ή όποια κρίνει εκείνη περισσότερο συμφέρουσα, επίσης με κυμαινόμενο επιτόκιο, όπως ήταν και το επιτόκιο των ενδίκων δανείων (βλ. Ιάκωβο Βενιέρη, Πρόωρη εξόφληση δανείου, πρβλ. και Δέλλιο Γεώργιο, Τομές της σύγχρονης αεροπογιατικής νομολογίας στα ζητήματα του συλλογικού ελέγχου των γενικών όρων καταναλωτικών συμβάσεων, ΕλΔ 42,1495 επ.). Συνεπώς ο ως άνω Γ.Ο.Σ. με τη συγκεκριμένη διατύπωση προσβάλλει την αρχή της διαφάνειας που διαπνέει το δίκαιο προστασίας του καταναλωτή και διαταράσσει ουσιωδώς την ισορροπία μεταξύ των συμβαλλομένων. Δεν διευκρινίζει στον καταναλωτή για ποιο λόγο καταβάλλει τη συγκεκριμένη και σ' αυτό το ύψος παροχή στην Τράπεζα, τροποποιεί την παροχή του δανειολήπτη από κυμαινόμενο επιτόκιο σε σταθερό και ανατρέπει την προσδοκία του πως θα εξισορροπήσει τις ζημιές της Τράπεζας, χωρίς να έχει την υποχρέωση απόδοσης σ' αυτήν ευκαιριακού κέρδους. Επομένως, ο ως άνω κοινός και για τις τρεις συμβάσεις όρος είναι καταχρηστικός άρα άκυρος, γιατί προσκρούει στις διατάξεις του άρθρου 2 παρ. 6 και 7 εδ. ια του Ν. 2251/1994 σε συνδυασμό με τις διατάξεις του άρθρου 281 Α.Κ. (βλ. ΕφΑθ 5235/2003 ΔΕΕ 2004, 797).

Επομένως η είσπραξη των παραπάνω ποσών και συγκεκριμένα του συνολικού ποσού των (60,45 + 604,55 + 453,41 + 594,45) 1.712,86 ευρώ, δεν στηρίζεται στις συμβάσεις που σύνηψε ο ενάγων με την εναγομένη, αφού οι σχετικοί όροι που προέβλεπαν τις επίδικες επιβαρύνσεις ήταν άκυροι (174 ΑΚ) και καταχρηστικοί (281 ΑΚ) και τα εν λόγω ποσά κατεβλήθησαν αχρεωστήτως και για μη νόμιμη αιτία με αποτέλεσμα τον πλουτισμό της εναγομένης σε βάρος της περιουσίας του ενάγοντα.

Περαιτέρω η καταλυτική του δικαιώματος του ενάγοντα ένσταση της εναγομένης, κατά την οποία οι ένδικες απαιτήσεις αποκρούονται από τη διάταξη του άρθρου 905 ΑΚ, εφόσον αυτός κατέβαλε ενώ γνώριζε ότι δεν όφειλε το χρέος, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμη, καθώς ανεξάρτητα από το γεγονός ότι για τον αποκλεισμό της απαίτησης απαιτείται γνώση για την ανυπαρξία του χρέους θετική και πραγματική, με την οποία δεν εξομοιώνεται η υπαίτια, έστω και από βαρεία αμέλεια, άγνοια (ΑΠ 1242/84 ΝοΒ 33. 1804), εν προκειμένω, αφενός ο ενάγων δεν γνώριζε το παράνομο και την καταχρηστικότητα των σχετικών όρων κάθε δανειακής σύμβασης που συνήψε με την εναγομένη, αφετέρου ήταν υποχρεωμένος να αποδεχθεί τους εν λόγω όρους, οι οποίοι ήταν αδιαπραγμάτευτοι και η αποδοχή τους ήταν υπο-

χρεωτική προς χορήγηση του κάθε δανείου. Επίσης και ο ισχυρισμός της εναγομένης ότι ο πλουτισμός αυτής δεν σωζόταν κατά τον χρόνο επίδοσης της αγωγής (άρθρο 909 ΑΚ), ο οποίος αποτελεί ένσταση καταλυτική – καταχρηστική, πρέπει να απορριφθεί ως αβάσιμος. Και τούτο διότι, αφενός, η εν λόγω διάταξη του άρθρου 909 ΑΚ επί της οποίας στηρίζεται η προβληθείσα ένσταση δεν εφαρμόζεται για απαιτήσεις από παράνομη αιτία και άκυρη σύμβαση (ΑΠ 46. 48/1968 ΝοΒ 16. 463), αφετέρου δε η εναγομένη δεν απόδειξε ως όφειλε την απώλεια ή τη μείωση του πλουτισμού, καθώς και την έκταση της μείωσης κατά την επίδοση της αγωγής (Ολ.ΑΠ 294/1981 ΝοΒ 29. 1500). Τέλος και η περί καταχρηστικής άσκησης του δικαιώματος, ένσταση της εναγομένης (281 ΑΚ) πρέπει να απορριφθεί διότι η τελευταία δεν επικαλείται πραγματικά περιστατικά τα οποία αληθή υποτιθέμενα δύνανται να θεμελιώσουν την εκ του άρθρου 281 ΑΚ ένσταση, η δε συμμόρφωση και μη εναντίωση του ενάγοντα στις συμβατικές τους υποχρεώσεις έναντι της τράπεζας, σε καμία περίπτωση δεν μπορεί να θεωρηθεί ως παραίτησή του από την άσκηση του δικαιώματος του προς αναζήτηση των χωρίς νόμιμη αιτία καταβληθέντων.

Συνεπώς πρέπει να γίνει δεκτή η κρινόμενη αγωγή ως κατ' ουσία βάσιμη και να υποχρεωθεί η εναγομένη να καταβάλει στον ενάγοντα τα αιτούμενα με την αγωγή ποσά και συγκεκριμένα το ποσό των 1.712,86 ευρώ, με νόμιμο τόκο από την επομένη της επιδόσεως της αγωγής μέχρι την εξόφληση, όπως ορίζεται στο διατακτικό. Όσον αφορά το αίτημα περί κήρυξης της παρούσας προσωρινά εκτελεστής το δικαστήριο κρίνει ότι δεν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι που να δικαιολογούν την αποδοχή του και συνεπώς θα απορριφθεί. Μέρος των δικαστικών εξόδων του ενάγοντα πρέπει να επιβληθεί σε βάρος της εναγομένης, συμψηφισμένων των υπολοίπων μεταξύ τους, λόγω της μερικής νίκης και ήττας των διαδίκων (άρθρα 191παρ.2 και 178 ΚΠολΔ) κατά τα ειδικότερα αναφερόμενα στο διατακτικό.

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δικάζοντας με παρόντες τους διαδίκους.

Δέχεται εν μέρει την αγωγή.

Απορρίπτει ό,τι κρίθηκε απορριπτέο

Υποχρεώνει την εναγομένη να καταβάλλει στον ενάγοντα το συνολικό ποσό των χιλίων επτακοσίων δώδεκα ευρώ και ογδόντα έξι λεπτών (1.712,86), νομιμοτόκως από την επομένη επίδοσης της αγωγής και μέχρι την εξόφληση.

Επιβάλλει σε βάρος της εναγομένης μέρος της δικαστικής δαπάνης του ενάγοντα την

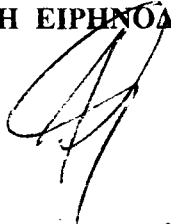
6^ο φύλλο της υπ' αριθμ. 3206/2010 απόφασης του Ειρηνοδίκειου Αθηνών

Τακτική Διαδικασία

οποία ορίζει στο ποσό των εκατόν πενήντα (150) ευρώ

Κρίθηκε, αποφασίστηκε και δημοσιεύτηκε στην Αθήνα, σε έκτακτη δημόσια συνεδρίαση, χωρίς να παρευρίσκονται οι διάδικοι και οι πληρεξούσιοι δικηγόροι τους, στο ακροατήριό του, στις 27 Αυγούστου 2010.

Η ΕΙΡΗΝΟΔΙΚΗΣ

ΑΚΡΙΒΕΣ ΑΝΤΙΓΡΑΦΟ
Αθήνα, 2008/2010

Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Θεωρήθηκε
η απάντηση επί της αίτησης
του κ. [unclear] της
παραγγέλλεται
20. 8. 2010
Αθήνα
Ο ΠΡΟΣΤΑΜΕΝΟΣ ΤΟΥ ΤΑΚΤΙΚΟΥ

